

Call no: B. (NS)H563a

Author: Landau, Ezekiel ben Isaac ha-Levi.

Title: Zekhut avot .. le-zikhron yom ha-yohr tzayt shel avi zal, ...

כותר: זכות אבות ... לזכרון יום היאהר צייט של אמי ז"ל ...

Imprint: Vilna : bi-defus Eliezer Lipman Mets, 1886.

דפוסת: ווילנא : בדפוס אליעזר ליפמאן מ"ץ, 1886.

Collation: 1 broadside ; 43 x 31 cm.

הערות: סוג הגליון: אזכרה למות אה. מקומות: ווילנא.

Subject: Prayers for the dead.
Memorial service.

זְכוּת אָבוֹת

וידעתם בייאמי יהוה בפתחי את-קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם עמי: ונתתי רוחי בכם והייתם והנחתי אתכם על-אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי ועשיתי נאום-יהוה:
(יחזקאל ל"ז . י"ג , י"ד .)

לזכרון יום היאהר צייט של אמי ז"ל

מצוה להתענות יום שמת בו אביו או אמו . ומתענין יום המיתה ולא יום הקבורה (רמ"א ב"ר סי' ת"ב סעי' י"ב) . מבואר בהרמ"א ש"ע י"ד הלכות צדקה סי' רמ"ט סעי' י"ד מה שנוהגין לפסוק צדקה עבור מתים בשעת הזכרת נשמות מנהג ותיקין הוא

בגמ' קידושין ל"א ע"ב (והנהגה צדקה י"ד הל' כבוד אב"א סי' ר"מ סעי' ט') ת"ד מכברו בחייו מכבדו במותו . בחייו כיצד וכו' במותו כיצד ה' אומר דבר שמועה מפיו לא יאמר כך אמר אבא אלא כך אמר ואילך אומר זללה"ה

לזכרון עולם פה חרות על לוח .

יום הלכה לעולמה אמי מורתי .

בכל שנה בזה היום נפשי עלי תשוח .

כי בו הורדה מראשי עמרת הדרתי .

אשה יראת ד' ואשת חיל .

מרת

עזבה ארץ חיים , ותעל השמים .

ביום לחדש

שנת

תנצב"ה

ומהני לנשמותיהם . ע"כ נכון הדבר אשר יפסקו צדקה גם ביום היאהר צייט . כי אין לך הזכרת נשמות גדולה מיום זה . כי מה שמזכירין פה למטה ביום זה הנשמות לרחמים הוא ממעט שמזכירין גם כן ביום זה למעלה את הנשמות להעלותם במעלה יותר גבוה כאשר מבואר בספרים הקדושים . וצריך לתת הצדקה בנפש הצדקה ובלבב טוב . כי הלא מבואר ב"ר י"ד ה' צדקה סי' רמ"ט סעי' ב' שבכל פעם שאדם נותן צדקה צריך ליתן הצדקה בסבר פ"י בשמחה ובטוב לבב ויום נתנה בפנים וועפות ורעות הפסיד זכותו . ומבואר בש"ך בשם הסמ"ג אפילו נתן הרבה בפנים וועפות ג"כ הפסיד זכותו . ועובר על ולא ירע לבבך ומה גם ביום זה אשר הוא יומא דדינא כמבואר בספרים ובצדקה שהוא נותן מעורר זכות על הנשמות וגם מעורר זכות הרבה על עצמו . ומהפך מרת הדין למרת הרחמים (כי כל המנחם על העניים הקצ"ס מנחם עליו , סוכ' י"ד הל' דקדק) והי' מעשה הצדקה שרומ:

הקדוש הזה נשוא אור וחיים לזכור תמיד את דרך עץ החיים אשר הלכו בה אבותינו ג"ע" למען נלך בה גם אנחנו . אשר בזה נבוא להצלת הנפש והגוף גם יחד , כמו שאחז"ל אשר גם יוסף הצדיק בעת שאשת פוטיו רצתה להכשילו בר"ע או ראה דיוקנו של אביו . וימאן לעשות רע . רצונם בזה כי כאשר זכר את רמות אביו וזכר את מעשיו הטובים ואת דרכיו הישרים או אחו הצדיק גם הוא דרכו של אביו . ועשה טוב בעולמו . ובוה זכה אשר בכל שהי' עושה ה' מצליח בידו . ואף גם זאת אם הבנים הולכים בדרך התו"ם אזי מעוררים זכות הרבה לאבותיהם . כי כל הטוב אשר הבנים עושים בחייהם הרי הוא מכחן של האבות כי האבות הודיעו הבנים להתניחם לתורה ולמעשים טובים . וגדול המעשה יותר מן העושה . ומעשה הטוב של הבנים יהי' חשוב בעיני הקב"ה כאלו האבות בעצמם עשו אותם וזכות הוה מועיל תמיד אף לאחד כמה שנים . ועל בן-בוה יאמר ברוך שזוה ילד וברוך שזוה גדל:

במ"ד (פ' חיי שרה) אר"א כמה דיוח מושפכות וכמה קולמוסין משחזרין כדי לכתוב י' פעמים צני חת , ללמדך שכל מי שהוא מצד מקחו של זדיק כאלו קיים עשרת הדברות , ופי' רבינו מלבי"ם הכונה וז"ל כי מה שהאריכה האורה בקניית אברהם את מערת המכפלה ובפטרותה הוא כי אברהם השתדל בזה לנמנע בלב העמים סיבה גדולה מפטות הדם , שהיא האמונה בהשאלת הנפש אחר המות ובגמול העמיד שהי' בין לנפש בין לגוף כי גם הגופים ישיני אדמת עפר יקינו ביום הדין הגדול , אלה לחיי עולם ואלה לדראון עולם , ועמידים זדיקים שיעמדו בלבושם היינו בגופים הנשמיים שהיו לנפשות בהם בחיים הראשונים וכ"ז הי' כדבר זר לבני חת , שחשבו שהקבורה אינה צריכה רק לפי שעה משום ציון החיים והח"כ היו מפניס הקבר , וע"י מעשה זו שהי' בפרסום ואברהם נתן צדק המערה הון רב ומיסד אולם אמונה , שצדק להם שהשלמים און להם מן עוה"ל אלא ד"א של קבורה וכל חלקם צדקה"ה המה מהגל יחד ועז"ל גר ותושב אנכי שהוא מכוון עם מ"ס כי גר אנכי עמך תושב ככל אבותי כי חיי העוה"ל הם חיי הגר שאל מקומו שאף זכר הוא שם וע"כ חנו לי אחוז קבר ומה שאקברה מתי הוא רק מלפני , אבל באמת לא חשבו לקבורה רק כמו שגונו דבר יקר בלוצר להיות שמור למועד ידוע אשר יו"א חת , ובני חת אשר לא האמינו לזה הי' די להם הקבורה לפי שעה והאמרו במחבר קברינו קבור , למה לך אחוזת קבר , לכן הוסיף לבקש דוקא מערת המכפלה שהי' בית ועלי' שהוא ציון ומשל להיות האדם צדקה"ה צדקה השפלה שיש ע"ג עליה הוא העולם העליון , וגם אחרי המות ימות הגוף על משכבו והרוח תחוסף עליו מלמעלה בג"ע התחתון כמ"ס בספרי שירי הנפש בפסוק אחוז לנו קנה , והמערה הזאת היא בקנה השדה שהוא סוף האדם וסוף כל מעשהו צדקה וכל יגיעו ועמלו , והודיע כי יקנה זאת בכסף מלא כי כל חפצים לא ישו אל השאלה הזאת אשר היא אחרית האדם ותקוותיו , וכ"ז בברך אברהם צדקה המקח הזה ולמד וזכר והקיס פנות האמונה וברור המקח הזה דומה כעשרת הדברות שצדקו האמונה והעונש והשכר :

אל תירא אדם! לא תמות , ולעולם ועד לא תגוע , כי גם מיתתנו איננו רק כדי לשוב לחיים חדשים אחרים יותר בהירים ויפים כמו שאמחז"ל יפה שעה אחת של קורת רוח וכו' אם אך תזכור את בוראך בימי חיך פה , או תחי' שמה חיים הנצחים ובסתר צל עליון תהי' ספון ולא יאונה רע אליך שמה , וגם פה תבואנה אליך ברכות טוב מלה :

כל אלה תקן וסדר הדין יחזקאל בן לאי"מ יחזקאל זצ"ל מליפנישאק .

איסור השגת גבול ידוע בין ע"פ הר"ת בין ע"פ חוק הקיר"ה , והאיסור חל להרפים בלתי רשותי בין בתבנית ובסדר הוה . ובין בתבנית ובסדר אחר , דברי המסדר הגיל .

ווילנא . בדפוס רי"ל ג"י ב"ר אליעזר ליפמאן מ"ץ י"ל .

ЗЕХУСЬ АВОТЪ. Поминки матери. Соч. I. Магида. Съ Виленскаго изданія 1885 г.
В И Л Ъ Н А . Въ типографіи Л. Л. Маца, на Квасномъ переулкѣ, д. № 1195/6 1886 г.
Дозволено цензурою.— 1 Декабря 1886 г. Вильна.